

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 10.4.2019
COM(2019) 195 final

ANNEX 5

PRILOGA

k

**SPOROČILU KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU SVETU,
SVETU, EVROPSKI CENTRALNI BANKI, EVROPSKEMU EKONOMSKO-
SOCIALNEMU ODBORU, ODBORU REGIJ IN EVROPSKI INVESTICIJSKI BANKI**

**Obravnava posledic izstopa Združenega kraljestva iz Unije brez sporazuma: usklajen
pristop Unije**

**Ribolovna dejavnost:
usklajen pristop v primeru izstopa Združenega kraljestva iz Unije brez dogovora**

1. UVOD

Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 podalo uradno obvestilo, da namerava izstopiti iz Unije. Komisija še vedno meni, da je najprimernejša rešitev urejen izstop Združenega kraljestva iz Unije na podlagi sporazuma o izstopu, o katerem je bil dosežen dogovor z vlado Združenega kraljestva in ki ga je Evropski svet (člen 50) potrdil 25. novembra 2018. Komisija svoja prizadevanja še naprej usmerja v ta cilj. Vendar pa se je dva dneva pred 12. aprilom 2019, ko se izteče rok, kot ga je podaljšal Evropski svet¹, verjetnost neurejenega izstopa Združenega kraljestva iz Unije bistveno povečala.

2. PRIPRAVE NA NEPREDVIDLJIVE RAZMERE V RIBIŠKEM SEKTORJU

Po izstopu brez dogovora bo dostop do voda Združenega kraljestva urejen z zakonodajo Združenega kraljestva v skladu z mednarodnim pravom.

Evropska unija je pripravljena zagotavljati dostop plovilom Združenega kraljestva še do konca leta 2019, pod pogojem, da bo Združeno kraljestvo še naprej omogočalo dostop plovilom EU. Evropska unija je kot ukrep za nepredvidljive razmere sprejela potrebno pravno podlago za odobritev nadaljnjega ribolova plovil EU v vodah Združenega kraljestva in ribolova plovil Združenega kraljestva v vodah EU do 31. decembra 2019 ob upoštevanju dogovorjenih pogojev iz uredb o ribolovnih možnostih za leto 2019², o katerih je bil dogovor sprejet, ko je bilo Združeno kraljestvo še država članica.

Komisija tesno sodeluje z državami članicami, da bi v primeru, da bo Združeno kraljestvo plovilom EU še naprej omogočalo dostop, čim bolj omejili morebitne motnje, ker bodo morala plovila EU pridobiti dovoljenja za ribolovno dejavnost v vodah Združenega kraljestva. Za izvajanje tega ukrepa za nepredvidljive razmere so Komisija in države članice sprejele potrebne ukrepe, da bodo sezname plovil, ki zaprosijo za dovoljenje za ribolov v vodah Združenega kraljestva, lahko posredovale takoj, ko bo Združeno kraljestvo postalo tretja država.

Splošni cilj ostaja, da se ribolovna dejavnost v čim večji meri ohrani. Vendar je Unija sprejela pripravljalne ukrepe za primer, da se Združeno kraljestvo odloči plovilom EU zavrniti dostop do voda Združenega kraljestva. Unija je prilagodila obstoječi pravni instrument, da bi državam članicam omogočila dodelitev finančnih nadomestil ribičem, ki so v veliki meri odvisni od voda Združenega kraljestva in bi morali zaradi onemogočenega dostopa do voda Združenega kraljestva začasno prenehati opravljati svoje dejavnosti³. Takšno nadomestilo za primer začasnega prenehanja dejavnosti dopolnjuje druge ukrepe, ki so na voljo v okviru Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo in se lahko uporabijo za ublažitev negativnih gospodarskih učinkov zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Unije.

¹ Sklep Evropskega sveta (EU) 2019/476, sprejet v dogovoru z Združenim kraljestvom, z dne 22. marca 2019 o podaljšanju obdobja na podlagi člena 50(3) PEU (UL L 80, 22.3.2019, str. 1).

² Uredba Sveta (EU) 2019/124 z dne 30. januarja 2019 o določitvi ribolovnih možnosti za leto 2019 za nekatere staleže rib in skupine staležev rib (UL L 29, 31.1.2019, str. 1); in Uredba Sveta (EU) 2018/2025 z dne 17. decembra 2018 o določitvi ribolovnih možnosti za ribiška plovila Unije za nekatere staleže globokomorskih rib za leti 2019 in 2020 (UL L 325, 20.12.2018, str. 7).

³ Uredba (EU) 2019/497 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. marca 2019 o spremembi Uredbe (EU) št. 508/2014 glede nekaterih pravil o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo po izstopu Združenega kraljestva iz Unije (UL L 85, 27.3.2019, str. 22).

3. OSTALA VPRAŠANJA V ZVEZI Z RIBOLOVNIMI DEJAVNOSTMI

Izstop Združenega kraljestva brez sporazuma bi lahko škodljivo vplival na ribiški sektor, če plovila EU ne bi več imela dostopa do voda Združenega kraljestva. Komisija, države članice in Evropska agencija za nadzor ribištva (EFCA) morajo posledice neurejenega izstopa Združenega kraljestva stalno, podrobno in sistematično analizirati, da bi omogočile hitro in usklajeno odzivanje.

Izguba dostopa do voda Združenega kraljestva lahko poveča pritisk na ribje staleže v vodah EU ter ima lahko resne socialno-ekonomske posledice za tista plovila EU, ki so močno odvisna od dostopa do voda Združenega kraljestva, in za tista, na katerih tradicionalnih ribolovnih območjih EU se bo morda povečala dejavnost zaradi premika ribolovnega napora. Ob priznavanju načela enakega dostopa je bistveno, da se uskladijo dejavnosti držav članic EU-27 in njihovih flot.

Popoln ali delen premik ribolovnih dejavnosti v vodah EU, ki jih trenutno izvajajo plovila EU-27 v vodah Združenega kraljestva, bi lahko povzročil resne težave: (i) obstaja tveganje, da bi lahko posledični okrepljeni ribolovni pritisk v vodah EU nepopravljivo osiromašil morske vire, saj bi osiromašil ribje staleže in poškodoval ekosistem; in (ii) obstaja tudi tveganje sporov med različnimi flotami in plovili na ribolovnih območjih v vodah EU zaradi „prenatranosti“.

Ob neusklajenem pristopu držav članic bi tvegali motnje skupne ribiške politike in vzpostavitev neenakih konkurenčnih pogojev za ribiče v EU.

4. USKLAJENO UKREPANJE

Posledice izstopa brez dogovora je treba obvladovati tako na nacionalni kot na evropski ravni. Komisija je pripravljena prevzeti vlogo usklajevanja skladno z ustreznimi pristojnostmi iz Pogodb.

Spodaj predlagana načela in ukrepi so namenjeni podpori organiziranega in usklajenega upravljanja blažitvenih ukrepov držav članic EU-27, namenjenih podpori ribičev, če plovila EU po datumu izstopa ne bi več imela dostopa do voda Združenega kraljestva.

Glavni cilji usklajevanja so:

- čim bolj zmanjšati motnje in čim bolj ohraniti ribolovne dejavnosti flot EU, pri čemer se upoštevajo kumulativni učinki takšnega premika ribolovnih dejavnosti; ter
- zagotoviti sorazmerno in pravično usklajeno uporabo blažitvenih ukrepov v primerih, ko premik ni mogoč ali zaželen.

Glavna vodilna načela:

Komisija je pripravljena na sodelovanje z zadevnimi državami članicami na podlagi naslednjih vodilnih načel:

- pri oceni premika ribolovnih dejavnosti je treba upoštevati kumulativne učinke;
- blažitveni ukrepi bi morali obravnavati flote in ribje staleže, ki jih prizadene izguba dostopa do voda Združenega kraljestva; ter

- usklajen pristop ne zdaj ne v prihodnje ne bo vplival na pogajalski položaj EU pri dogovarjanju o prihodnjih odnosih z Združenim kraljestvom.

4.1. Priporočeni ukrepi

4.1.1. Ugotavljanje in upravljanje premika

Poleg ukrepov, predvidenih v uredbi o nadzoru⁴ in uredbi Sveta o Evropski agenciji za nadzor ribištva⁵, bo Komisija sodelovala z zadevnimi državami članicami, da bi se dogovorili o prostovoljnem okviru za okrepljeno spremljanje sprememb ribolovnih dejavnosti v vodah EU.

Komisija je na podlagi poglobljene analize sedanjih vzorcev ribolova, ki jo izvajajo Komisija in zadevne države članice ter temelji na podatkih, ki jih posredujejo države članice, v pripravljenosti, da se v sodelovanju z zadevnimi državami članicami znotraj obstoječega okvira opredelijo ustrezna merila za oceno vzdržnosti in obsega morebitnih premikov ribolovnih dejavnosti.

Ta merila bi lahko vključevala morebitno uporabo sedanjega ulova Združenega kraljestva iz voda EU-27, biološko zmogljivost ribjih staležev, da prenesejo povečan ribolovni pritisk v vodah EU-27, morebitne alternative za širjenje ribolovnega pritiska, črpanje kvot in gospodarski učinek za zadevna plovila.

4.1.2. Usklajena uporaba blažitvenih ukrepov, vključno z nadomestilom za začasno prenehanje dejavnosti

Kadar glede na zgoraj navedeno analizo premik ribolovne dejavnosti ni mogoč ali zaželen, je upravičeno mogoče izbrati ustrezen ukrep ali ukrepe za blažitev. Ta se lahko izvaja v več oblikah. Komisija je v skladu z ustreznimi institucionalnimi pristojnostmi pripravljena skupaj z zadevnimi državami članicami po potrebi usklajevati opredelitev relevantnih instrumentov ter pogoje za njihovo uporabo.

Med možnimi blažitvenimi ukrepi so ukrepi v okviru skupne ribiške politike (med drugim v skladu s členoma 9 in 10 Uredbe (EU) št. 1380/2013 o večletnih načrtih, členom 12 o ukrepih Komisije v primeru resne grožnje za ohranjanje morskih bioloških virov, členom 13 o izrednih ukrepih držav članic, členom 16 o določitvi ribolovnih možnosti in izmenjave ribolovnih možnosti) in iz Uredbe št. 508/2014 o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo.

Ukrepe je mogoče po potrebi združevati.

Komisija bo sodelovala z zadevnimi državami članicami, da bi razvila skupni pristop k upravljanju ribolovnih dejavnosti, vključno z morebitno uporabo nadomestila za začasno prenehanje ribolovnih dejavnosti kot orodja za podporo ribičem zaradi izpada dejavnosti.

Uredba (EU) 2019/497 omogoča uporabo začasnega prenehanja kot podlage za nadomestilo za izgubo, in sicer zaradi izgube dostopa do voda Združenega kraljestva. Ob uporabi

⁴ Uredba Sveta (ES) št. 1224/2009 z dne 20. novembra 2009 o vzpostavitvi nadzornega sistema Unije za zagotavljanje skladnosti s pravili skupne ribiške politike (UL L 343, 22.12.2009, str. 1).

⁵ Uredba Sveta (ES) št. 768/2005 z dne 26. aprila 2005 o ustanovitvi Agencije Skupnosti za nadzor ribištva (UL L 128, 21.5.2005, str. 1).

možnosti, ki jih omogoča uredba o ESPR, se države članice spodbuja, da Komisiji predložijo podrobne načrte za (možnost) uporabe začasnega prenehanja ribolovnih dejavnosti v obdobju do 31. decembra 2019. Komisija bo na tej podlagi sodelovala z državami članicami v zvezi z uporabo tega orodja, da se zagotovi pravičnost in sorazmernost za vse flote in ves opredeljeni zadevni ribolov.

5. OKREPLJENO SODELOVANJE Z VSEMI UDELEŽENIMI AKTERJI

Da bi takšno usklajevanje potekalo lažje, se države članice pozivajo, naj navedejo kontaktno točko za neposredno komunikacijo s Komisijo in drugimi državami članicami. Poleg tega bi bilo treba vzpostaviti operativno mrežo korespondentov za obravnavo posebnih operativnih vprašanj, ki bi se lahko pojavila zaradi neurejenega izstopa.

Da bo usklajevanje uspešno, morajo pri njem sodelovati vsi deležniki, ki morajo tudi odigrati svojo vlogo v potrebnih ukrepih. Bistvenega pomena je tesno usklajevanje med predstavniškimi ribolovnimi organizacijami, ki lahko ključno prispeva k preprečitvi morebitnih sporov med ribiči. Komisija bo sodelovala z državami članicami pri nadaljnjem posvetovanju s predstavniškimi ribolovnimi organizacijami in bo še naprej spodbujala posvetovanja med temi organizacijami.

6. DODATNE INFORMACIJE

Javni organi in deležniki lahko dodatne informacije o posledicah neurejenega izstopa Združenega kraljestva za ribolovne dejavnosti najdejo na spletni strani Komisije:

https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_sl.